

SÄKERHETS DATABLAD

1. NAMNET PÅ ÄMNET/PREPARATET OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning:

MANGANSULFAT MONOHYDRAT

REACH-reg.nr: 01-2119456624-35-0013

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från:

Användning:

Tillverkning av gödningsmedel.

Begränsning av användning:

Ingen information om användningsbegränsningar finns tillgänglig.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad:

Swed Handling AB, Box 21, 601 02 NORRKÖPING

Tfn: 011-24 84 84, Fax 011-24 84 99

e-mail: info@swedhandling.com

1.4 Telefonnummer för nödsituationer:

I nödsituationer ring Swed Handling AB 011-24 84 84 för ytterligare information om produkten.

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen:

Klassificering enligt CLP 1272/2008/EG:

Eye Dam. 1; H318

STOT RE 2; H372

Aquatic Chronic 2; H411

ORSAKAR ALLVARLIGA ÖGONSKADOR.

KAN ORSAKA ORGANSKADOR GENOM LÅNG ELLER UPPREPAD EXPONERING.

GIFTIGT FÖR VATTENLEVANDE ORGANISMER MED LÅNGTIDSEFFEKTER.

Se avsnitt 16 för förklaringar av faroangivelser.

De viktigaste skadliga effekterna:

Människors hälsa: Se avsnitt 11 för information om hälsoeffekter.

Fysikaliska och kemiska faror: Se avsnitt 9 för information om fysikaliska och kemiska egenskaper.

Potentiella miljöeffekter: Se avsnitt 12 för information om miljöpåverkan.

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.2 Märkningsuppgifter:

Faropiktogram:

Signalord:

FARA

Faroangivelser:

H318 Orsakar allvarliga ögonskador.
H373 Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering.
H411 Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.

Skyddsangivelser:

Skyddsangivelse - Förebyggande

P260 Inandas inte damm.
P273 Undvik utsläpp till miljö.

Skyddsangivelse - Åtgärder

P305+P351+P338 VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.
P314 Sök läkarhjälp vid obehag.
P391 Samla upp spill.

2.3 Andra faror

Inga.

3. SAMMANSÄTTNING/UPPGIFTER OM BESTÅNDSDELAR

3.1 Ämnen:

Ämne: Mangansulfat monohydrat
Koncentration: > 98 vikt-%
CAS-nr: 10034-96-5
EG-nr: 232-089-9
Indexnr: 025-003-00-4

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen:

Allmän rekommendation:

Tag av förorenade kläder.

Vid inandning:

Sörj för frisk luft. Vid besvär eller oklarheter rådfråga läkare.

Vid hudkontakt:

Skölj huden med vatten/duscha. Vid besvär eller oklarheter rådfråga läkare.

Vid ögonkontakt:

Vid kontakt med ögonen skölj omedelbart med rikligt med rinnande vatten i 10 till 15 minuter med ögonlocken öppna och kontakta ögonläkare.

Vid förtäring:

Skölj munnen. Vid obehag kontakta läkare.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda:

Buksmärtor, Diarré, Fara för blindhet, Illamående, Risk för allvarliga ögonskador, Kräkningar

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs:

Behandling:

Behandlas symptomatiskt. Se till att medicinsk personal vet vilket ämnen det rör sig om och att de vidtar nödvändiga skyddsåtgärder.

5. BRANDBEKÄMPNINGÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel:

Lämpliga släckmedel:

Släckningsåtgärderna anpassas till omgivningen vattenspray, skum, torrt släckpulver, koldioxid (CO₂)

Olämpliga släckmedel:

Hård vattenstråle, skum med miljöfarliga ämnen.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra:

Icke brännbar.

Farliga förbränningsprodukter

Vid brand kan frigöras: svaveloxider (SO_x)

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal:

Brandsläckvatten får inte hamna i avlopp eller dagvatten. Bekämpa branden på vanligt sätt på behörigt avstånd. Använd luftrenande andningsapparat.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer:

Lämplig skyddsutrustning (inklusive sådan personlig skyddsutrustning som avses i avsnitt 8 i säkerhetsdatabladet) för att förhindra kontaminering av hud, ögon och personlig klädsel. Undvik inandning av damm. Undvik kontakt med hud, ögon och kläder.

6.2 Miljöskyddsåtgärder:

Förhindra att produkten når avlopp och yt- och grundvatten. Förorenat tvättvatten ska samlas upp och omhändertas på ett säkert sätt.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering:

Råd om hur man innesluter spill:

Övertäckning av avlopp.

Anvisningar om sanering efter spill:

Tas upp mekaniskt. Begränsning av damm.

Ytterligare information avseende spill och utsläpp:

Lämnas till återvinning i lämpliga behållare. Uppsamlat material utgör farligt avfall.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt:

Kontaktinformation vid nödsituation (se avsnitt 1), Farliga förbränningsprodukter: se avsnitt 5. Personlig skyddsutrustning: se avsnitt 8. Oförenliga material: se avsnitt 10. Informationer om avfallshantering: se avsnitt 13.

7. HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering:

Råd för säker hantering:

Inandas inte damm.

Åtgärder beträffande hygien:

Tvätta händerna före raster och efter arbetet. Förvaras åtskilt från livsmedel och djurfoder.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet:

Krav på lagerutrymmen och behållare:

Förvaras torrt. Använd lokal och allmän ventilation. Rekommenderad förvaringstemperatur: 15 - 25 °C.

Oförenliga ämnen eller blandningar:

Beakta information om samförvaring.

7.3 Specifik slutanvändning

Specifika användningsområden:

Ingen information tillgänglig.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN / PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar:

Gränsvärden:

Namn: Mangan och oorganiska föreningar (som Mn)

inhalerbar fraktion	0,2	mg/m ³ (NGV)
respirabel fraktion	0,05	mg/m ³ (NGV)

(Nationella hygieniska gränsvärden, AFS 2018:1)

DNEL:

Arbetsstagare, inhalation:	0,2 mg/m ³	Kronisk - systemiska effekter
Arbetsstagare, dermalt:	0,004 mg/kg kroppsvikt/dag	Kronisk - systemiska effekter

PNEC:

Sötvatten:	0,013 mg/l	Kortvarig (engångsföreteelse)
Saltvatten:	0 mg/l	Kortvarig (engångsföreteelse)
Avloppsreningsverk:	56 mg/l	Kortvarig (engångsföreteelse)
Sediment i sötvatten:	0,011 mg/kg	Kortvarig (engångsföreteelse)
Sediment i havsvatten:	0,001 mg/kg	Kortvarig (engångsföreteelse)
Jord:	25,1 mg/kg	Kortvarig (engångsföreteelse)

8.2 Begränsning av exponeringen:

Tekniska åtgärder:

Se skyddsåtgärderna uppräknade under avsnitten 7 och 8.

Personlig skyddsutrustning:

Andningskydd: Andningskydd med partikelfilter P2 eller andningsapparat kan behövas.

Handskydd: Använd lämpliga skyddshandskar. Lämpligt är kemikaliehandskar testade enligt EN 374. Vid särskilda användningar rekommenderas att kontrollera motståndet mot permeation av kemikalier med tillverkaren av ovan nämnda skyddshandskarna.

typ av material: NBR (Nitrilgummi)   **materialets tjocklek:** >0,11 mm

ytterligare skyddsåtgärder:

Ta perioder av återhämtning för huden. Hudskydd (skyddskräm/salva) rekommenderas.

Ögonskydd: Andningskydd krävs vid dammbildning. Partikelfilterapparat (EN 143). P1 (filtrerar minst 80 % av luftpartiklarna).

Hud- och kroppsskydd: Skyddskläder efter behov.

Begränsning av miljöexponeringen:

Förhindra att produkten når avlopp och yt- och grundvatten.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper:

<i>Form:</i>	Fast
<i>Färg:</i>	Rosa
<i>Lukt:</i>	Luktfri
<i>Lukttröskel:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>pH-värde:</i>	4 - 6 (20 °C) (ämne i vattenlösning)
<i>Smältpunkt/ fryspunkt:</i>	700 °C vattenfritt
<i>Initial kokpunkt och kokpunktsintervall:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Flampunkt:</i>	Inte tillämplig
<i>Avdunstningshastighet:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Brandfarlighet (fast form/ gas):</i>	Icke brandfarlig
<i>Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Ångtryck:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Densitet:</i>	2,95 g/cm ³ vid 20 °C
<i>Ångdensitet:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Relativ densitet:</i>	1.000 - 1.200 kg/m ³
<i>Löslighet i vatten:</i>	762 g/l vid 20 °C
<i>Fördelningskoefficient n-oktanol/vatten:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Självantändningstemperatur:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Sönderfallstemperatur:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Viskositet:</i>	Ej relevant (fast ämne)
<i>Explosiva egenskaper:</i>	Ska inte klassificeras som explosivt
<i>Oxiderande egenskaper:</i>	Finns ingen

9.2 Annan information

Ingen ytterligare information är tillgänglig.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet:

Materialet är inte reaktivt under normala omgivningsförhållanden.

10.2 Kemisk stabilitet:

Materialet är stabilt under normala och förväntade omgivande temperatur- och tryckförhållanden vid lagring och hantering.

10.3 Risken för farliga reaktioner:

Våldsamt reaktion med: Syror

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.4 Förhållanden som ska undvikas:

Det finns inga specifika förhållanden som ska undvikas.

10.5 Oförenliga material:

Det finns ingen ytterligare information tillgänglig.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter:

Farliga förbränningsprodukter: se avsnitt 5.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna:

Akut toxicitet:

Ska ej klassificeras som akut toxisk(t).

LD₅₀, oralt, råtta: 2 150 mg/kg

LC₅₀, inhal., råtta, 4 h: > 4,45 mg/l

Inandning: data saknas

Förtäring: Kan ge diarré, kräkningar, buksmärtor, illamående samt besvär i mag-tarmkanalen

Irritation och frätning:

Hud: Ska ej klassificeras som frätande/irriterande på huden.

Ögon: Orsakar allvarliga ögonskador. Fara för blindhet

Allergiframkallande egenskaper:

Ska ej klassificeras som luftvägs- eller hudsensibiliserande.

Cancerogenitet: Inga kända risker.

Mutagenitet: Inga kända risker.

Reproduktionstoxicitet: Inga kända risker.

Teratogenitet: Ingen information tillgänglig.

Specifik organtoxicitet, enkel exponering (STOT SE):

Ska ej klassificeras som specifikt organtoxiskt (enstaka exponering).

Specifik organtoxicitet, upprepad exponering (STOT RE):

Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering.

Fara vid aspiration:

Ska ej klassificeras som fara vid aspiration.

12. EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet:

Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.

Toxicitet för vattenmiljö (akut)

ErC50, alger, 72 h: 61 mg/l

Toxicitet för vattenmiljö (kronisk)

Kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön.

EC50, mikroorganismer, 3h: > 1 000 mg/l

NOEC, vatteninvertebrater; 20d 20 µg/l

12.2 Persistens och nedbrytbarhet:

Metoder för bestämning av nedbrytbarheten kan inte användas för oorganiska ämnen.

12.3 Bioackumuleringsförmåga:

Ingen information tillgänglig.

12.4 Rörligheten i jord:

Ingen information tillgänglig.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen:

Ingen information tillgänglig.

12.6 Andra skadliga effekter

Ingen information tillgänglig.

13. AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder:

Detta material och dess behållare skall tas om hand som farligt avfall. Innehållet/behållaren lämnas i enlighet med lokala/regionala/nationella/internationella bestämmelser.

Relevant information om avledning av avloppsvatten

Töm ej i avloppet. Undvik utsläpp till miljön Läs särskilda instruktioner/varuinformationsblad.

Avfallsbehandling av behållare/förpackningar

Det är farligt avfall; endast förpackningar som har godkänts (t.ex. enligt ADR) får användas.

13.2 Relevanta bestämmelser om avfall

Tillordningen av avfallsnummer/avfallsbeteckningar skall genomföras bransch- och processspecifikt enligt EEG.

14. TRANSPORTINFORMATION

14.1 UN-nummer: 3077

14.2 Officiell transportbenämning: Miljöfarliga ämnen, Fasta, n.o.s

Farliga beståndsdelar: Mangansulfat monohydrat

14.3 Faroklass för transport: 9

14.4 Förpackningsgrupp: III

14.5 Miljöfaror: Farligt för vattenmiljön

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder:

ADR: Faronr: 90; Tunnelrestriktioner: -

IMDG: F-A, S-F

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden: Ej aktuellt

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/ lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö:

Sevesodirektivet 2012/18/EU (Seveso III)

E2 miljöfara (farligt för vattenmiljön, kategori 2, kronisk)

Tröskelvärde lägre kravnivå: 200 ton

Tröskelvärde högre kravnivå: 500 ton

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning: Ingen kemikaliesäkerhetsbedömning har utförts.

16. ANNAN INFORMATION

Uppgifterna i detta säkerhetsdatablad anses som korrekta enligt dagens kunskaper och erfarenhet men någon försäkran kan inte lämnas att informationen är fullständig. Det är därför i användarens eget intresse att klargöra om informationen är tillräcklig för det ändamål för vilket produkten ska användas.

Källor vid utarbetande av SDB:

- Leverantörs SDB
- CLP-förordningen (1272/2008)
- SFS 2001:1063 "Avfallsförordningen"
- AFS 2005:17 "Hygieniska gränsvärden och åtgärder mot luftföroreningar"

Förklaring av faroangivelser i avsnitt 2:

H318 Orsakar allvarliga ögonskador.

H373 Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering.

H411 Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter